

ప్రభుత్వ ప్రామాణికము

ప్రభుత్వ విలాసము

విజయవాడ పురపాలక సంఘము
 ముఖ్య కార్యదర్శి
 12 SEP 1922

ప్రకటన

రంగా వెంకటరత్నం,

టక్కుపల్లి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్,

బెజవాడ

సంవత్సరము 1006 ప్రముఖము

సంఖ్య ప్రభుత్వ ప్రామాణికము

కె. కె. రావు

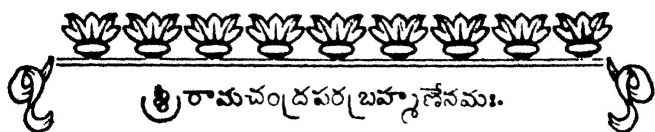
ముద్రాపకము

11/9/22

11/9/22

1922

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః.

వేశ్యా విలాపము.

చ॥ ధనముగలాని నిర్ధనుని, ధైర్య గుణాఘ్నుని దర్పహీనుని
 వినుతయశోభిరాము నవసీతుని, యాపనిన్ గురూపిని
 గనుగొను నెక్కరీతిగ ననారతమెవ్వఁ, డత్తంఁడ వేశ్యుల
 మనిచెడుగాత! యింక నయినక వ్యభిచారము మాన్చి
 ధాత్రివై॥

ఉ॥ చీటికిమాటికి బడపుఁజేడియ వృత్తములెల్ల నెల్లెడఁ
 జాటఁదలంతురెల్ల రిడిన్యాయమె యాననుకొండు; కాని,మీ
 రేటికినుంతుయేని గ్రహియింపఁగఁ జాలకొకప్పుడేని మీ
 లోటును; దప్పలించుకేఁగలుంగనివారు జగముఁగల్గిరే॥

చ॥ కులసతులద్యజించి, వెలకోమలుల వరించి, తాతతం
 డ్రులుగడియించినట్టి ధనమున్ దృణమట్టుల నీసడింపఁగాఁ
 దలచుటమీకుఁజెల్లునె? విధాతలిఖించివ్రాలు చొప్పునక
 వలపులఁజూపి కొల్లగ ధనంబు గడించుట నూకుఁజెల్లదే॥

శా॥ ఇంటక బంగరుబొమ్మలోయనఁగ నెంతేయొప్పు కాంతా
 మణుల్

కంటకదోసెదనీళ్ల కేడ్వఁ, బురుషుల్ పల్కారువేశ్యాభివె
 న్నెంటక ద్రిమ్మరి పైఁబయి బడుట యొప్పేకాని, యాచా
 రమై

యింటక బుట్టిన వృత్తి జేకొనుట మాదేతప్పుగాఁదొచెనా॥

మ॥ ఉరుల్ బన్ని మృగాదులన్ బడయుటెల్లో, యట్టిచందాన, మా
తరుణుల్ మెల్లనఁ జూమ్మలఁ విటులమీదఁ గప్పి, పుష్ప
స్రస్రం

గరరంగంబునకీర్చి యర్థముగ్రహింపఁ జూచుటే సత్య మీ
యురులఁ కిక్కుటఁ దప్పమియదియ కాదో? సుతయో
జింపుడి॥

మ॥ హితులఁ గూడి నిశీధమా నెలపు లెంజేజొచ్చి తారాడగాఁ
గతమేమి? యటమీదమాముదుసలుల్ కాదంచువా
డించినఁ

బ్రతిమాలఁ బనియేమి? యావెనుక నర్థంబెఱఁజూనాడి దు
స్థితికిఁ నచ్చినదాది వేశ్యలను నిందింపన్ బడేమి? విటుల్॥

చ॥ వలదనిల్కొల్కఁజెప్పినను “వారలొసినివకావ? రూ
కలువలదా”? యటంచు నధికంబుగ మమ్మువిటుల్ హాసిం
పఁగాఁ

దలచుట, విత్తిమంతయు యథావిధిగా హరియించి పిమ్మటఁ
వెలుపలికిఁ స్పృహ బలుక సేరక పోవుట మీకుఁ జెల్లునే॥

మ॥ కనుబొమ్మల్ నిగుడించి మావదనమున్ గన్గొంటయేతప్పు, కాం
చినయామీదనుబోక మాసదనమున్ వేఁ జొచ్చుటేతప్పు, సా
చ్చినవెన్నఁ దలనున్నగాగొరిగివేసిందాక మానాఠికాం
తనుజేప్పటేతప్పు; తప్పుగలదా! మాపైనిసుం తేనియు॥

చ॥ పది పదిరెండువర్షముల ప్రాయము సేరకమున్న రూకలఁ
బదిలము సేసి వేశ్యలకునై తిరుగాడుచునుండఁబూరుషుల్
సదయదయాంతరంగులయి సానుబూక్షదటంచుఁ జెప్పఁగా
నెదఁదలపోతురే? తలచెనేని లభించు న మాకు సంపదల్॥

ఉ॥ ఎత్తున కెత్తుగా ధనమునిచ్చిన నొక్కనిపొత్తునుంటకు
బొత్తిగ సమ్మతింగొనరుపో ! గతికాంగనలందు రిద్దిమా
వృత్తియకాదె ? యశావనమువీడిన వెన్న మము వరింపఁగా
వత్తురె జారపూరుషులు ; వచ్చినవిత్తము నీయ నెంతురే॥

మ॥ ఎవరేయే యగచాట్లపాలయిన కానీవెన్న, సుంలేని జా
లివడక గారణమింతకల్గదుసుమండీ ! వేశ్యకేమన్న, మా
జవరాండ్రాదిని రూకలకొనకయే సౌఖ్యంబుఁజేకూర్తుమం
చువిటుక బల్లకుకోరిపిల్చి ధనహీనుక జేసి గేయాపయి॥

చ॥ కలువలతేని సోయగముఁ గాదనిపించెడి వానినైన మా
వెలచెలు లర్థముకొనక వెంగలులై మరికేళిఁ జేల్పగా
దలపరు, రూపహీనుఁడు తదర్థమొసంగిన వాని నేస్తముక
వలదనఁబోరు ; మాకివి ధృవంబగు పద్ధతులంచెలుంగరే॥

మ॥ ఒకడుండక మరియొక్కనికబిలిచి, వేశ్యకొమ్మరా
జేసి, లో
నొకటై పైకిమరొక్కటై నటనసేయున్గాని, నొక్కంపురే
మకుఁజోటియ్యదు వేశ్యకాంతయనుచున్ మమ్మాడగా
నేల ? మే
ముకనాడేని మహాపత్రివలలమోహనాయుచు వాకొం
గిమ్మే॥

ఉ॥ చేతికొలంది విత్తమును జేర్చుకొలొదినిఁ బీల్చిపిప్పిగా
జేతురెకాని కాముకుల, జీ ! వలదందురె వేశ్యభామినుల్
మూతిబిగించిమీరలెమమున్ద్యజించుటఁబాడిగాని, మా
జాతికినీతిఁజెప్పిన బాసంగునె ? నై జముమాన్పనేర్చురే॥

ఉ॥ పెద్దలు సేర్పి మీకిడిన విత్తము సంచుక నిల్వనీక, మా
ముద్దియ లేదికోరిన నమోఘముగా సమకూర్చుచుండఁగా
వద్దనుటెట్లు ? దేహము రవంతయునొవ్వక మీకునూరకే
యొద్దకుఁజేరియున్న ధనమొప్పుగ భద్రము సేయ నెంతురే॥

ఉ॥ నిక్కముగావచించినరు నిష్ఠరమేయగుఁగాక మాపయిన్
మక్కువఁజూపనేల ? నసమానసుఖంబులనందనేల ? మీ
బొక్కసమంతయున్ దణిగిపో మముద్దిట్టఁగ నేల? నూరకే
యొక్కఁజూచివచ్చువారె, వెలయాంగన లంతటివెట్టి వారలే॥

ఉ॥ పున్నమనాటి చందురుని బోలినమావదనంబుగాంచి ము
న్నెన్న జెఱుంగనట్టులె రతీశునిజ్వాలల కింధనంబులై
మున్ను గడించినట్టి ధనమున్ దుదముట్టఁగ వెచ్చబెట్టి మ
మ్మన్నను లాభమింతకలదా? గణికాంగన లింతచుక్కనా॥

చ॥ పురుషులఁబిల్చి విత్తమునుబూర్ణముగాహరియించి, యాలిసో
దరసుత బంధుకోటికహితమొనరించుట మాకుఁధర్మ, మీ
రెఱుంగక నివిధంబును యథేచ్ఛగ సానులముండ రేబవల్
తిరుగుటతప్పుగాక ! మముదెప్పిననేమి ప్రయోజనంబిలన్॥

మ॥ వినుడీ ! దాపఁగ నేల; మాతనుపులుద్పిన్ మేడిపండ్లన్న రీ
తిని, లోఁబుచ్చునుఁబై మెఱుంగునగుటొ తేనెత్యమిద్దానిఁగాం
చినమాత్రాన భ్రమించి రేమగనికిన్ దీపైనమీదేహాకాం
తిని నిర్మూలమొనర్పనేల? నటుపై నిందింపనేలా? మమున్॥

మ॥ మునురంభాదులు మానికోటులరపంబుల్ కొల్ల గొన్నట్టులే
ధనగర్వంబున విఱివీగునగులన్ దార్పాదుగావించి, మే

మునుసీనాడు కులాభిమానమున నేర్పున్ జూపినన్నానుగో
యనఁగాజారులఁ ద్రిప్పుచుంటిమివికానా ? మాకులాచా
రముల్ ||

చ॥ అతులితమైన సద్యశమునంతయు బూడిదెపాలుజేసి, మా
సతులొనరించు దుష్కృపట సౌఖ్యపయోనిధి నీదులాడి, యం
చితగుణరూపమావనవిశేషమాలన్ వృథగానొనర్పఁడి
క్షీరిపయినంచు జారులకుఁ జెప్పిరె వేశ్యకులాంగ నామణుల్ ||

ఉ॥ మెత్తని పాన్నుపైఁదనువు మెల్లనఁజేర్పఁగనిచ్చి, గుబ్బలన్
హత్తుకొనంగనిచ్చి, యధరామృతమల్లననాననిచ్చి మా
పొత్తునొసంగినందులకు భోగులజోగులఁజేయకేలపో
నిత్తుము ; పిమ్మటన్ బలుక నెంతమె పిల్చినఁగాని చెప్పఁడి ||

చ॥ మదనునిబాకిన్ బడి, యమాయకులై మముఁజేరి, సర్వసం
పతలనుగోలుపొమ్మనుచు మావెలయాండువచించినారె? త
ప్పిదమునుమీరుచేసి, పయిపెచ్చుమమున్ గపటాత్మలంచునె
ల్లిద మొనరింపనేటి; కటులేయయినన్ మముఁడాయనేటికిన్ ||

ఉ॥ ఇచ్చిననర్థమున్ బలుక నెంచెద, రీయకయున్నసుంతయున్
మచ్చిక సేయనొల్ల, రిది మా వెలయాలుల లక్షణంబగున్
నచ్చియొనచ్చకో తొలుతనాణెము లర్పణసిసిమాకు, మీ
యిచ్చకొలంది యావెనుక నేటికిదూరెదరో? వచింపుఁడి ||

ఉ॥ మందులు వెట్టి పూరుషులమానసముల్ హరియింతురంచుమ
మ్మందురుకొంతమంది, కుసుమాస్తుని దాడికినోర్వలేకమా
సందిటఁజేరువారిని విషాదమువాపి రమింపఁజేయుటే
మందగుఁగాక! యింకఁ బెరమంచులతోఁబనియేమివేశ్యకున్ ||

ఉ॥ చొలకుంటే, మన్మథవిచ్ఛేదమునకున్ దలయాపుపట్టునన్
సంతసమంది, కోనధనాబుడనంతట దానయిచ్చి, య
రాంతమునందు వేశ్యవలనన్ జెడిపోతిననగ నేల ? మే
మింతకుమాగృహంబునకు సిద్ధిమిమున్ గొనివచ్చినారమే॥

ఉ॥ ఒక్కనివెంటనెక్కనికి నొప్పుగబూడిద బూతురంచు మ
మ్మక్కట! మేలమాడ్డదగునా? వెలయాలికిమిక్కుటంబుగా
జిక్కెడివేళకొక్కము, నీనీ వలదందురె? యింతయేల, మా
దిక్కుకురానిచో మిము దుదిన్ మరవస్థలపాలుసేతుమే॥

చ॥ ధనమున కాస జెడియెకదా ! తలపోయక నెంతనానినై
ననుడనిజేప్పి, కాసుకయినన్ గతిలేదనిపించి, పిమ్మట
తనిపొడబట్టి నెట్టెద, మధర్మమన బయ్యేమి? వేశ్యకున్
వనజభస్మంబు మోముపలు చ్రాసిన ధర్మము లిట్టివేకదా! ॥

ఉ॥ కొంపలనన్ని, యెల్లదికూడదటన్నను సుంతయేనిలే
క్కింపక, పప్పుడిగిల బకీరయినాడని రెండుచేతులన్
జొపలువేసికోక, వెలచేడియపొట్లను బెట్టితంచుజిం
తంపగ నేల? దొల్లిమిముచెచ్చి యొసగుడటంచుగొట్టిలే॥

శా॥ నీచుండైనను ద్రవ్యమేయొసగునేని గొప్పగాఁజూచుటల్
నీచత్వంబునఁ జూచుటర్థమిడదేని గొప్పనైనన్, సదా
యాచారంబగుమాదు వేశ్యలకు; నియ్యర్థంబుఁ బాటించి, మీ
లే, చీ ! యంచు ద్యజింపఁగావలయుఁగాని ! మమ్ము,
మా కేటిక్కి॥

ఉ॥ కాముకులై, యథేచ్ఛగజగంబునఁ ద్రిమృదువారి నెల్ల ర్థ
గామునికేటికే బిలిచి గర్వము సర్వముఁగోగజేసి, మా

సామజయాన లంచితయశంబుగఁజొతురెకాని; వాఁకాం
తామణులన్నఁ జీయ నెడి ధన్యులఁ జిక్కులు పెట్టినేర్తురే॥
ఉ॥ మేళములాడునప్పుడు భ్రమింపఁగఁజేయు మిఠూఁగిచూపులఁ
గాలముఁజూతెనాటుకొనఁగా మగవారలమీదికంపి, వే
శ్యాలలనాస్పదీయులు వశంబగువారలఁ బాపసేయఁగాఁ
జాలుదు; రస్యపూరుషులనంపదలఁ పొరియింపనేర్తురే॥

మ॥ పడిపుంగత్తెకుమోమొకప్పుడును జూపంబోనిశ్రీమఱతులే
యెడనన్నగఁడుమాయదారులగుమావృద్ధుఁగనల్ లేనిపో
కడలఁబన్నిత్వదీయమానసము బిగ్గఁబట్టి మాయుటని
ల్కడగా దాసునిజేసి నిల్పెదరు, తక్కా ! మాకునిక్కా
ర్యములే ॥

ఉ॥ పెద్దతెఱింగిపోవరను భీతియొక్కించుకగానిలేక, యే
ప్రొద్దును మాదువారముల ముగిసిఁబ్రదిక్కునువారి నెల్ల మా
ముద్దియల్గఁవంతయుసమూలముగాహరియించియాపయి
రదియొనర్చిపంపక, మనంబున నూరకపంపనొతురే॥

శా॥ వాలుంగన్నులొకింతఁత్రిప్పినను నూ వారాగనల్ దాటిపో
నేలాచూచెదరెంతవారయినఁ బై నేమైనఁగానీ ! మము
గేమందిరమందుఁ దారసిలి శక్తి మించుకోక్కలు మా
కేలఁజెట్టక, దాఁగొట్టులన మాకేజెల్లు నొకేటికి॥

శా॥ చోరుండేహరియించినను దుదకువిల్చుగానికొంతైన, వే
శ్యరామాంగిహరింపనొచ్చినను, దివ్య బైససాధంబులు
హారంబుల్ మరివాహనంబులునుమాన్యజ్ఞేత్రముల్ గాక, మీ
యూకున్ బేరునుగూడనాశనము సేయన్ నిర్దయాస్వంతయై!

మ॥ ధనమున్నంతకు వేశ్యలన్ విటులు, నాద్రవ్యంబుగాఁజేయుదా
కనువేశ్యాంగసలావితాళి విశువంగానోప, రావెన్నమా
కునుహీనంబగుమిమ్ముఁజూడఁ, దలచిక్కున్ విడినట్లుండుమీ
కుమమమ్మున్ గనినంత; నియ్యవియెమికున్ మాకు సంబం
ధముల్॥

శా॥ దారాపుత్రకు వేడ్చుచుండగఁ, బితల్ చౌర్యాగ్యుఁడీపుత్రుడం
చారాటంబునఁజేసి శోకమునఁగ్రుంగఁ, బుధువుల్ కూడదీ
నేరంపున్ బనులంచుఁజెప్ప, హితులు హీనంబుగాఁజూడ, మీ
రీతిన్ జెడిమాకుమీకు నపకీర్తిన్ దెచ్చుటల్ మానుఁడి॥

ఉ॥ ధీరచరిత్రులార ! మముఁదిట్టక యితటన్ నమీరు మా
దారికిరాకయుండినఁ, బదంపడి కూటికి మోపువాచి, మా
వారలుగూడ మీవలెవివాహితులై యికమీడనైన సం
సారులెయ్యాదు; రావెనుక మాకునుమీకును మేలెయ్యె
డి॥

చ॥ విటులనుబట్టి వేశ్యలును, వేశ్యలఁబట్టి విటుల్ ధర్మిమి
క్కుటమగునిందపాలగుటకున్ గతమయ్యెనటంచుగాక, నే
నిటువెలయాలులన్ విటులనెంతయు నితడయ్యెనర్పనిందు; న
క్కటికముఁబూని యొప్పులనుగైకొని తప్పులువీడుడెల్లరున్॥

స మా ప్ర ము.

10934

